

مُدھلی گل

زیر نظر مقالے دی تمجیل رب سوہنے دے احسانات دی اک کڑی اے۔ گورنمنٹ کالج یونیورسٹی لاہور اک اجیہا ادارہ اے جتھے حیاتی دے ہر شعبہ نال تعلق رکھن والیاں متاز تے معروف شخصیات وابستہ رہیاں۔ میں سرگودھا یونیورسٹی توں ایم اے (پنجابی) 2016ء مکمل کیتا۔ ایم فل کرن دی لگن سی، میرے ڈیپارٹمنٹ دے ایچ۔ او۔ ڈی ڈاکٹر منیر گھر ہوراں دی شفقت کہ اوہناں میرے لئی ایہہ ادارہ چینا۔ چنگے بھاگیں اودوں ای گورنمنٹ کالج لاہور وچ پروفیسر ڈاکٹر سعید خاور ہوراں دیاں کوششاں نال ایم فل (پنجابی) دا آغاز ہویا۔ ایم فل دا آغاز ہون توں بعد دو سمیٹر گزرے، پتہ ہی نہ لکیا۔ مقالہ لکھن دا ویلا آیا تے مقالہ دے موضوع دا انتخاب کرن وچ میری نگران میڈم ششم ہوراں مدد کیتی۔ مینوں ایس پاروں خوشی کہ میں اپنے علاقے دے صوفی شاعر بارے تحقیقی مقالہ لکھنا سی۔

مواد لمحن ولیے میری سبھ توں زیادہ مدد سید فرخ جنید شاہ ہوراں کیتی جیہدی وجہ توں اوہناں دا ودھ توں ودھ شکریہ ادا کرنی آں۔

محترم استاد ڈاکٹر ظہیر ڈاؤ ہوراں دی راہنمائی نال مقالہ نوں 6 باباں وچ تقسیم کیجا گیا۔

پہلا باب ”ہمی شاہ ہوراں دی حیاتی تے حالات واقعات“ وچ حیاتی بارے دیا اے جیہڑی اوہناں دے گھر والیاں تے مریدین توں لمحی۔

دو جا باب ”ہیر ادب دی ریت ہمی شاہ تکر“ وچ ہیر دا تاریخی پچھوکڑ دیا گیا اے۔

تیجا باب ”ہیر ہمی شاہ دا وریوا“ وچ اوہناں دی لکھی ہیر دل جھات ماری گئی اے۔

چوتھا باب ”کافیاں دی ریت ہمی شاہ تکر“ وچ کافی دے مذہ تے لکھاریاں بارے گل بات کیتی گئی اے۔

پھیوال باب ”کافیاں ہمی شاہ دا ویروا“، وچ ہمی شاہ ہوراں دیاں کافیاں دا ویروا کیتا گیا اے۔

چھیوال باب ”ہمی شاہ دی پھٹکل شاعری“، وچ اوہناں دا اوہ کلام جبڑا حا لے تکر چھا پے نہیں چڑھیا، پڑھولیا گیا اے۔

مقالہ لکھن دی حا لے تیاری چل رہی سی تے سانوں عالمی وبا دا سامنا کرنا پیا۔ کرونا وائرس 19 Covid دی وجہ توں پوری دنیا وچ لاک ڈاؤن لکیا تے پاکستان وچ وی مارچ 2020ء نوں ایس لاک ڈاؤن دا آغاز ہویا جیہدی وجہ توں ہک واری سارے تعلیمی ادارے لا بھریاں نوں جندرے لگ گئے۔ جدول ایس وبا اُتے تھوڑا قابو پایا گیا تے تعلیمی ادارے دوبارہ کھلے۔ سانوں وی ہور دیا مل گیا۔ کم دا آغاز دوبارہ کیتا۔ بڑیاں اوکڑاں پیش آئیاں۔ انچ لگدا سی ایم فل پورا نہیں ہونا۔ میں نگران ڈاکٹر شبنم احراق ہوراں دی مشکور آں جیہناں مینوں بہت حوصلہ دویا تے کم دا آغاز کروایا۔ میں اوہناں نوں بہت تنگ کیتا کیوں جے کوئی گل سمجھنا تے یاد رکھنا میرے لئی بہت اوکھا سی۔ ایس مقالہ نوں توڑ چاڑھن دے وچ میں جیہناں ہستیاں دا شکریہ ادا کرنا چانی آں اوہدے وچ ساڑے صدر شعبہ پروفیسر ڈاکٹر سعید خاور بھٹا، ڈاکٹر ظہیر حسن وٹو، ڈاکٹر محمود الحسن بزمی، ڈاکٹر شبنم احراق صاحبہ نیں جیہناں دی راہنمائی میں مقالہ مکمل کیتا۔

کے وی مقالے دی تیاری لا بھریی دی فراہمی توں بغیر ممکن نہیں۔ میں بہتی سرگودھا یونیورسٹی دے پنجابی ڈیپارٹمنٹ دی لا بھریی استعمال کیتی تے ڈاکٹر منیر گجر، سروی اجم ہوراں مینوں کجھ اپنیاں ذاتی کتاباں وی دیتیاں۔ جی سی یونیورسٹی دے لا بھریی سٹاف جیہدے وچ چیف لا بھریین محمد نعیم، عمر رانا تے باقی سخناءں دی وی مشکور آں جیہناں نے ہمیشہ ساڑی مدد کیتی۔ عبدالحفیظ صاحب دی وی شکرگزار آں جیہناں میرا مقالہ کمپوز کیتا تے اوس اندر بہت شیواں بارے راہنمائی کیتی۔

رب سوہنے دے فضل نال میں اپنا ایم فل مقالہ مکمل کیتا جیہدے اندر میری ای، میریاں بھیتاں، استاداں دی شفقت شامل اے۔ میرے دوست ام سلیمانی، بھائی الیاس، سائزہ میرے نال ہر قدم تے رہے۔ ایس مقالہ دی تکمیل ایہناں سچاں دی دعاواں دا سٹھ اے۔

ایہہ مقالہ میری طالبعلمانہ جہی کاوش اے۔ ایس موضوع اُتے پہلی واری کم کیتا گیا اے تے ایس موضوع راہیں اپنے وسیب دی ذرخیزی اگھاڑن دا چھوٹا جیہا جتن کیتا اے۔ ایس اندر بہت سارے وادھے گھاٹے ہوون گے۔ ساڑے کولوں جو بنیا حاضر اے۔ مقالہ تھاڑے ہتھ اے۔ ایس دے چنگ مند دا نتارا تساں کرنا۔

ما فیہ جعفری